

ДАНИИЛ ХАРМС

ИСТОРИЧЕСКИ ЕПИЗОД

Превод от руски: Ася Григорова, 2001

chitanka.info

На В. Н. Петров

Веднъж Иван Иванович Сусанин (същата онази историческа личност, която е дала живота си за царя и след време е възпята от Глинка) се отби в една руска гостилница, седна на масата и си поръча пържола. Докато гостилничарят приготвяше пържолата, Иван Иванович захапа брадата си и се замисли; имаше такъв навик.

Минаха трийсет и пет резки време и стопанинът му донесе пържолата на кръгла дървена дъсчица. Иван Иванович беше гладен и както беше прието по онова време, хвана пържолата с ръце и започна да я яде. Но нетърпелив да утоли глада си, Иван Иванович така лакомо се нахвърли на пържолата, че забрави да си извади брадата от устата и заедно с месото глътна цял кичур от брадата си.

И точно оттук тръгнаха неприятностите на Иван Иванович, тъй като не бяха минали и петнайсет резки време, и стомахът го присви силно. Иван Иванович скочи от масата и хукна на двора. Стопанинът понечи да му викне: „Виж как ти е нащърбена брадата!“ Но Иван Иванович изхвърча навън, без да се огледа.

Тогава боляринът Ковшегуб, който седеше в ъгъла на гостилницата и пиеше шира, удари с юмрук по масата и викна: „Кой е той?“ А стопанинът с дълбок поклон му отвърна: „Той е нашият патриот Иван Иванович Сусанин.“ „Така значи!“ — изръмжа боляринът и си допи ширата. „Не желаете ли рибка?“ — попита гостилничарят. „Я се пръждосвай!“ — кресна боляринът и го замери с празната кана. Каната профуча покрай главата на гостилничаря, излетя през прозореца на двора и прасна в зъбите клекналия като орел Иван Иванович. Иван Иванович се хвана за бузата и се катури на една страна.

От плевнята вдясно излетя Карп, прескочи коритото с помия, в което се валяше свиня, и с вик се затича към портата. Стопанинът се подаде от гостилницата. „Какво си се развикал, бе?“ — попита той Карп. Но Карп избяга, без да му отвърне.

Стопанинът излезе на двора и съгледа Сусанин, проснат бездиханен на земята. Приближи се и го загледа в лицето. Сусанин го

гледаше втренчено. „Значи си жив?“ — попита гостилничарят. „Че съм жив, жив съм, само дето ме е страх, че пак ще ме цапнат с нещо“ — отвърна Сусанин. „Не — рече гостилничарят, — не се бой. Оня, дето едва не те затри, беше боляринът Ковшегуб, ама той вече си тръгна.“ „Ох, слава тебе, Господи! — отрони Иван Сусанин, докато се надигаше. — Аз съм храбър човек, само дето не обичам да си давам живота напусто. Та затуй се проснах на земята и само гледам: какво още ще става? Ако имаше зор, чак до Елдииното предградие можех да изпълзя... Я гледай как мешибна по бузата. Майчице! Половината ми брада отиде!“ „То още преди туй брадата ти си беше такава!“ — рече стопанинът. „Как така преди туй? — скочи патриотът Сусанин. — Ти, какво, да не искаш да ми речеш, че съм ходил с нащърбена брада?“ „Ходеше“ — каза кръчмарят. „Ах, ти, гадино!“ — викна Иван Сусанин. Кръчмарят замижка, замахна и с всичка сила прасна Сусанин по ухото. Патриотът Сусанин рухна на земята и замря. „Пада ти се! Ти си гадина!“ — отсече стопанинът и си влезе в гостилницата.

Няколко резки време Сусанин лежа на земята и се ослушва, но като не дочу нищо подозрително, предпазливо надигна глава и се огледа. На двора нямаше жива душа, ако не се броеше свинята, която се беше изтъркаляла от коритото и сега се въргаляше в кална локва. Като се озвърташе, Иван Сусанин се прокрадна към портата. Тя за щастие беше отворена и патриотът Иван Сусанин, извивайки се по земята като червей, запълзя към Елдииното предградие.

Това е само един епизод от живота на знаменитата историческа личност, която пожертва живота си за царя и след време беше възпята в операта на Глинка.

(1939 година)

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на **Моята библиотека** и нейните всеотдайни помощници.

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.